

gyvendinat šis projekta yra siekiama skatinti geros kaimynystės principius, politinį ir socialinio vystymosi tolygumą Lietuvos ir Lenkijos pasienio teritorijose. Tas projektas, tęsinys, kuris prisideda prie visuomenės ugdymo ir ekonominio vystymosi šiuose regionuose.

2007 metais spalio 25-26 dienomis vyko pirma bandomoji pilotinė kelionė nauju turistiniu maršrutu. Kelionės metu buvo aplankytos septynios Alytaus rajono bažnyčios: Simno, Krokialukio, drijos, Punios, Butrimonių, Pivašių, Rumbonių ir dvi bažnyčios Lenkijoje: Smalėnų ir Punsko. Dalyviais Kelionėje dalyvavo 20 žmonių. Projekto dalyviai pilotinė – bandomoji kelionė prasidėjo Smalėnų parapijoje. Lankydami bažnyčia susipažninome su parapijos istorija. "Bažnyčia stovi daugiau kaip 150 metų, čia buvęs pranciškonas, bajoras M. Habermanas buvo sugalvojęs fabriką statyti, bet maldaujant žydams atsisakė ir pastatė bažnyčia" - šia istoriją papasakojo altaristas Jonas Jurgis Macekas. Sesuo Marija papasakojo apie Smalėnų parapijoje iš butelių, kamščių, gaminamus plastmasinius rožančius, kuriais vėliau aptovanojo keliones dalyviu. Simno bažnyčia sužavino dalyvius savo architektūra bei savo istorija. Puskiečius nustebino Punsko ir Krokialaukio bažnyčios panašumas, o taip pat Krokialaukio bažnyčios lotyniška šimtmetė mišinė knyga. Punios bažnyčioje lankytojai susipažino su jos istorija, bei knygnešiu veikia Lietuvai istoriškai sudetingu laikotarpiu. Pivašių parapija garsėja stebuklingu Švč. Mergelės Marijos paveikslu. "Paveikslo stebuklingumą liudija padėkos ženklai. Bažnyčia veda rožinio kelias – 10 slėpinių, t.y. lipant laiptais galima suklibti visa rožinio kelią"- pasakojo Pivašių klebonas Vincas Baublys. Žolinės atlaidai skirti Švč. Mergelės Marijos garbei trunka visą savaitę. Kelionės dalyvius žavėjo savo istorija ir architektūra drijos, Butrimonių, Rumbonių bažnyčios. Pastaroji iš Alytaus rajono bažnyčių turtingiausia dailės kabiniais.

„Keliaudami ir lankydami bažnyčias pajutome piligriminystės dvasią, iš kunigų ir laisvųjų išgirdome bažnyčių istorijas ir kiekvienoje bažnyčioje palikome simbolį – kriaukę, papuoštą kryžiaus ženklu. Tai pilgrimų kelio simbolis, kuriuo pasipuosie, ie kiekvienas projekto dalyvis. Šiltas priėmimas ir išgirstas žodis visada primins piligriminystės dvasią – šventą vietą, lankymą“ – šis pasidalijo projekto vadovė Sonata Dumbliauskienė iš Alytaus Rajono Savivaldybės.

Projektas „Pilgrimų kelias Lenkija-Lietuva“ eina pabaiga. Galutinis projekto rezultatas pristatymas vyko lapkričio 11 dieną 2007 metais Dauguose baigiamojoje konferencijoje. Alytaus rajono savivaldybės organizuotoje konferencijoje dalyvavo savivaldybės atstovai: tarybos sekretorius Simas Salickas, ryšių su užsieniu ir investicijų skyriaus vedėja bei projekto vadovė Sonata Dumbliauskienė, Alytaus apskrities viršininko pavaduotoja Onutė Balevičiūtė, Punsko viršaitis Vytautas Liskauskas, Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento Teritorinio bendradarbiavimo programos skyriaus vedėjo pavaduotojas Tomas Gavanas, Vidaus Reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento Regioninės plėtros skyriaus vyriausioji specialistė Jovita Seiliūtė, Turizmo infrastruktūros plėtros skyriaus vyr. specialistė Irena Bagdanavičienė ir kiti projekto partneriai, vadovai bei specialistai. Baigiamosios konferencijos metu dalyviai aptarė projekto rezultatus ir tolimesnio bendradarbiavimo galimybes. Jos metu

buvo pristatyti projekto rezultatai Lenkijoje ir Lietuvoje. Gyvendinat projektą rezultatus buvo padaryta galimybė; studija, išleistas naujas turistinis gidas, pastatyti keturi informaciniai standai – po du Lietuvoje ir Lenkijoje, sukurta infrastruktūra (nupirkti mediniai baldai ir biotualetai poilsio aikštelėm), atnaujinami Alytaus rajono savivaldybės ir Punsco valsčiaus tinklapiai. Projektas buvo pristatytas tarptautiniame turizmo mugėje Vilniuje „Viva turas“. Konferencijos pabaigoje dalyviai turėjo puikią progą pažinti amžintą fotografo Žydruno Sinkevičiaus pilotinės kelionės „Pilgrim; kelias Lenkija – Lietuva“ akimirkas. Norinčius sužinoti daugiau apie projektą ir turistinį maršrutą prašom kreiptis; Punsco Valščiaus Savivaldybę asmeniškai arba telefonu + 48 87 5161 048 arba +48 87 5161 082.

Projekto Nr. 2006/276 „Akademinio jaunimo bendravimo priemonių; plėtra pasienio regione“ igyvendintos veiklos.

Projektas „Akademinio jaunimo bendravimo priemonių; plėtra pasienio regione“ yra; gyvendindamas pagal Interreg III A Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srities kaimynystės programą priartino trijų; šalių bendradarbiavimą. Jis prasidėjo 01/09/2006 metais ir truko iki 30/03/2008 metų. Šio projekto Partneriai tai Punsco valsčiaus savivaldybė; Marijampolės Euroregiono Biuras, Marijampolės kolegija ir Černiachovsko kolegija (Klainingrado Sritis). Projekto tikslas tai plėtoti Lietuvos, Lenkijos ir Kaliningrado srities pasienio regiono pedagogų; studentų; ir moksleivių bendradarbiavimą, stiprinant lingvistikos mokymo centrą; bazę, tarpusavio mainus, supratimo didinimą, mokslo ir inovacijų; diegimo patirties, kaimynų; kalbos ir kultūros pažinimą. Bendra projekto vertė; 129220 eur.

Punsco valsčiaus savivaldybė kaip Finansinis Partneris; gyvendinant projekto veikloms skyrė; 38120 eur. Punsco valsčiaus savivaldybę projekte atstovavo Vytautas Liškauskas, Anielė; Klučinskaitė; Jonas Vaičiulis, Robertas Vektorius, Jolanta Liutinskaitė. Projekto metu Lenkijos pusėje buvo; vygdytos šios veiklos:

10004; Punske 09 lapkričio 2007 metais; vyko II Partnerių susitikimas, kuriame dalyvavo partneriai iš Lietuvos, Rusijos ir Lenkijos. Susitikime buvo 12 projekto atstovų; jo metu buvo aptarti tolimesni projekto darbai bei; eiga. Projekto partneriai bandė; aiškintis problemas trukdančias; kovingam visų; trijų; šalių; akademinio jaunimo bendradarbiavimui.

10004; Licejaus moksleiviai dalyvavo vasaros stovykloje Jurgežeriuose. 2007 m. rugpjūčio 8-16 dienomis grupelė; Punsco krašto jaunimo dalyvavo Jaunimo vasaros stovykloje „Akademinio jaunimo bendravimo priemonių; plėtra pasienio regione“ Jurgežeriuose. Nuostabioje „Gintaro“ poilsio vietoje susitiko Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto, Černiachovsko kolegijos bei Punsco valsčiaus moksleiviai, studentai ir dėstytojai. Čia buvo gera proga gilinti

ir plėsti jaunimo sakytinį lietuvių kalbos vartojimą; gėdžius dalyvaujant; vairiose veiklose, susipažįstant su Lietuvos istorija, kultūra, literatūra. leškota akademinio jaunimo bendravimo būdai, atverianči naujas saviraiškos galimybes. Stovyklautojai aktyviai dalyvavo šventėse, konkursuose, kultūriniuose renginiuose, ekskursijose. Namogrų žokupini gerį; spėdži. Galima drąsiai teigti, kad šios projekto dalies tikslai buvo pasiekti. Štai ką rašo vienas stovyklos dalyvis – Punksko Kovo 11-osios lietuvių; licėjus moksleivis.

10004; Licejaus moksleiviai dalyvavo lingvistinėje stovykloje Raušiuose (Svetlogorske) 21-30 rugsėjo 2007 metais, kurioje dalyvavo taip pat Marijampolės ir Černichovsko moksleiviai. Punksko Kovo 11-osios 8 asmenų moksleivių grupei su globėjais M. Vaičiulienė pirmą kartą buvo suteikta galimybė dalyvauti tarptautinėje jaunimo stovykloje. Stovykloje moksleiviai arčiau susipažino su pasienio šalių; kultūra, papročiais, tradicijomis, praplėtė savo kultūros žinias, patobulino užsienio kalbą, atskleidė savo gabumus, skatino jaunimo iniciatyvumą ir veiklumą. Skatino glaudesnį kultūrinių bendradarbiavimą tarp Lenkijos, Lietuvos ir Rusijos pasienio regionų; jaunimo, pripažįstant ir vardinat jį; skirtumus bei puoseleasant tapatumą. Bėdamas jaunimas Raušiuose (Svetlogorske) aplankė; nemažai domi; vietų; ir vietovių; Kuršių; neriją, Baltijos jūrą, Nidos kopas, Raušius (Svetlogorską), Karaliaučius; Pregolos upę, muziejų; „Okeanas“, Naujuosius Kuršius (Pionierskų), Krantą (Zelenogradską). Grų žome praturteje dvasiškai, pažinę gretimą regioną – Karaliaučiaus sritį; patobulinę gimtąją ir užsienio kalbą, išmokę bendrauti ir gerai pailsę; jėgų; – pasidalija spėdžiais moksleiviai.

10004; Punksko licejuje; sik; rtas lingvistikos kabinetas, kuriame yra kompiuterinė; ranga, vaizdo grotuvas, ekranas ir multimedija. Kiekvienas norintis gali palavinti; gėdžius klabeti ir rašyti gimtąją bei užsienio kalba.

10004; Surinkta medžiaga metodiniam ir kultūriniam leidiniui. Medžiagą rinko lituanistų Birutė; Vaičiulienė; ir Elena Degutienė. Svarbiausia užduotis buvo surinkti medžiagą apie mėsų krašte gimusius ar gyvenusius žmones, kurie nusipelnė lietuvių kalbai ar literatūrai. „Darbas buvo labai domus, turėjau progos pati artimiau susipažinti su šių žmonių biografijomis bei jų nuopelnais. Paruoštas bendras leidinys manau bus puiki mokymo priemonė ir lituanistams ir istorikams“ – dalijasi spėdžiais Elena Degutienė. Ši medžiaga panaudota vienam iš projekto vaisių – leidiniui „Kalbos ir literatūros kelias“ . Tai pirmasis leidinys, kuriame aptarta Džukijos, Suvalkijos ir Mažosios Lietuvos literatūros ir kalbos istorija.

10004; Licejaus moksleiviai bei Punksko valsčiaus savivaldybės atstovai 12-13 gruodžio 2007 metais dalyvavo lingvistinėje konferencijoje Černiachovske (Kaliningrado sritis). Moksleivių grupė (9 asmenys) kartu su savo mokytojais Darija Vyšniauskiene ir Elena Degutiene susipažino ir pabendravo su naujais domiais žmonėmis, aplankė Kaliningrado srityje esantį Černiachovsko miestą – seną; Isrutę; bei jame veikiančią mokytojų kolegiją, kurioje tarp kitko dėstoma ir lietuvių kalba, smagu buvo pasiklausyti skambių rusiškų dainų. Konferencijos metu tobulimome rusų kalbą, bei mokemes iš Černiachovsko ir Marijampolės kolegijos moksleivių; kaip, kokiu

„du gerinti jaunimo bendradarbiavimą, kalbėjome apie aktualiausias jaunimo bendradarbiavimo problemas tarp kaimyninių šalių, ka galima padaryti kad sumažinti bendradarbiavimo barieras, bei mokėsi rusų kalbos.

„Punsko valsčiaus savivaldybė suorganizavo projekto baigiamąją konferenciją 18-19 kovo 2008 metais. Baigiamosios konferencijos metu buvo aptarti projekto rezultatai, tolimesnis šalies vaizdžio gerinimo galimybės. Konferencijoje dalyvavo 18 asmenų iš Černiachovsko kolegijos tarpe direktoriaus pavaduotoja Irena Sviliuvienė – Marijampolės kolegijos direktoriaus pavaduotoja, Valerija Sorakaitė – Lituaništos ir religijos mokslų katedros dėstytoja, Lina Leonavičienė – Lituaništos ir religijos mokslų katedros dėstytoja, Marija Rutkauskienė – Lituaništos ir religijos mokslų katedros dėstytoja. Konferencijos dalyviai sveikino Pagrindinio partnerio atstovą Marijampolės Euroregiono Biuro projekto vadovą Jolantą Kalvaitienę ir pristatė projekto rezultatus bei iškilusias problemas gyvendinat veiklas. Konferencijoje kalbėjo Punkso Kovo 11-osios direktorė Irena Marcinkevičienė, Punsko pradinės mokyklos direktorius Jonas Vydra, bei mokyklų moksleiviai, kurie pristatė gyvendintas veiklas projekto metu ir trumpai pristatė svečiams akimirkas iš mokyklos gyvenimo.

ES finansuojamas projektas, padėjo jaunimui pašalinti kalbos barieras trugdančias pažinti kaimyninių šalių kultūrą, Punsko kraštui atveria plačiau duris glaudesniam bendradarbiavimui su pasienio kaimyniniais miestais Marijampole ir Černiachovsku. Jaunimas arčiau pažino vienas kitą ir užmezgė ilgalaikio bendradarbiavimo ryšius. Užsienio ir gimtosios kalbų dėstytojai pasidalijo patirtimi, puoselėjo gerus bendradarbiavimo santykius, paruošė metodinę inovacinę medžiagą naudinga lingvistikos srityje. Projektas sukūrė palankias sąlygas smoklų ir žmonių bendradarbiavimo plėtrai bei manus abipus sienos. Visiems dirbantiems prie projekto didelis ačiū, kad mokėsi sunkaus ir vaisingo darbo gerinačio kaimyninių šalių bendradarbiavimą. Tikimes kad projekto partneriai nenutrauks pradėto bendradarbiavimo, kad dar ne kartą galėsime susitikti, pasidalinti patirtimi ir džiaus bei maloniai praleisti laiką.